

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori neînscrise nu se primesc. — Manuscrise nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelk, N. Scht. Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 54.

Brașov, Vineri 9 (22) Martie.

1901.

Visita monarhului la Praga.

Nu se mai poate nimeni îndoi așd despre aceea, că prin obstrucțiunea lor din Reichsrath Cehii au dobândit ore-cari avantaje, cari, deși nu pot fi numite însemnate, totuși au contribuit mult la ameliorarea situațiunii lor politice.

Succesul opozițiunii parlamentare cehice se marchază deocamdată prin aceea, că în cerrurile dirigitore se ține sémă de ei, cu totă inclinarea vedită a guvernului Koerber de-a face cât mai mult pe placul Germanilor.

Dacă ne aducem aminte cât de încordate deveniseră raporturile Cehilor cu cercurile influente după declararea obstrucțiunii lor în parlament, și dacă ne vom revoca în memorii răspunsurile îndrăsnețe, ce le dădeau conducătorii cehi monarhului însuși la prânzurile curții, când erau admoniați din partea acestora de-a liniști poporul, povățuindu-l spre pace și lucrând înșiși pentru delăturarea divergențelor acute naționale din parlament pe calea înțelegerii, trebuie să recunoșcem deosebirea cea mare între atunci și acum.

Disgrația, în care căduseră atunci la curte conducătorii politici boemi nu numai că a dispărut așd, dăr ei sunt în ajun de-a fi împărtașiți dimpreună cu întreg poporul Boemiei de un semn de deosebită bunăvoință și grație împăratăscă.

Se dicea, că ministru-președinte Koerber pentru a indemnă pe Cehi să sisteze obstrucțiunea, pe lângă concesionile economice, ce a trebuit să li-le acorde, le-a pus în vedere apropiata visită a monarhului la Praga cu ocaziunea inaugurării podului celui nou de peste Moldava.

Cum-că un act personal al împăratului ar fi format obiectul tocmelii dintre Koerber și fruntașii opozițiunii cehice, nu se poate admite. Dăr hotărîrea împăratului de-a merge

la Praga se pare, cu tôte astea, a sta în strînsă legătură cu atitudinea din urmă a Cehilor tineri, prin care au făcut posibilă discutarea și votarea în parlament a proiectelor de lege, numărate între așa numitele necesități ale statului. Călătoria Majestății Sale la Praga, care, după cum se asigură, este deja hotărîită, are însămnătatea unui premiu pentru acest început de bună purtare în speranță, că și în viitor Boemii se vor sili a face numai mulțumire monarhului.

În Praga domnesce mare bucuriă în urma scirei despre călătoria împăratului. Maj. Sa n'a mai cercetat de dece ani această metropolă a Boemiei, care nici în ce privește numărul poporațiunii, cu atât mai puțin în ce privește progresul cultural comercial, industrial și economic, nu stă cu nimic îndărătul capitalei ungare, ba o întrece chiar în multe.

Adevărat, că situațiunea austriacă-boemă nu este încă nicidecum lămurită, că totul se reduce numai la armistițiul încheiat pe timp scurt, după care obstrucțiunea poate să izbucnescă cu nouă putere. Cel ce cunoșce însă tôte fazele, prin care a trecut cestiunea boemă, dela înființarea dualismului încôce și scie să aprecieze întréga constelațiă interioară politică de dincolo de Laita, va înțelege, că pasul, ce s'a decis a-l face monarhul în împrejurările de față, mergend la Praga, are, ori cum ar fi interpretat, și o neîndoișă însemnătatea politică.

Pentru acesta părere pledeză și împrejurarea, că, precum se afirmă cu aceeași siguranță, va fi în curend conchemată în sesiune mai lungă și dieta Boemiei, ceea ce constituie asemenea o concesione însemnată făcută de actualul guvern Cehilor, cari au cerut și au dorit această întrunire a dietei, pe când nu tot aceeași se poate susține despre Germanii Boemiei.

Se vede prin urmare din tôte,

că opozițiunea cehă e în câștig, nu în perdere și, decât e să spunem adevărul, rezultatul acesta favorabil se datoresce numai curagiului și energiei în luptă, numai consciinței de drept atât de puternic dezvoltate la poporul cehic.

Esemplul, ce-l dau Boemii ar trebui să nu fiă trecut cu vederea de nici unul din poporele acestei monarchii poliglote, cari luptă pentru egala lor îndreptățire națională.

În dietă s'a desbătut alaltăeri propunerea guvernului de a-se alege comisiunea pentru votă. Ugron voi să dovedescă, că propunerea se opune legii, dicend, că Austria n'are așd un ministeriu, care să se bazeze pe o majoritate parlamentară, ci numai un ministeriu însărcinat cu conducerea afacerilor, și că nici proiectele, ce au trecut până acum prin desbatere, nu s'au primit în urma votului ungi majorității parlamentare, ci „a unui vot cumpărat, cum cumperi o marfă la licitațiă“. — Ministru-președinte Szell a ținut să apere de astă-dată prestigiul parlamentului austriac susțind, că în Austria este un guvern și un parlament legal cu care se poate trata și că ceea-ce a dis Ugron despre „Reichsrath“ e o cestiune de gust. — Majoritatea camerei a primit propunerea.

Serbii și pasivitatea. Diarul radical sârbesc „Zastava“ se ocupă la locul prim în Nr. 51 din 2 Martie st. v. cu atitudinea naționalităților la alegerile viitoare de deputați. În partea a doua a articolului ficsază poziția Slovacilor, cari în ori-ce cas nu vor pute isbuti cu vre-un candidat național și constată, că și pentru Slovaci numai pasivitatea e favorabilă, în împrejurările actuale. Fôia sârbescă amintescă și de articolii din „Telegr. Rom.“, din care deduce, că episcopatul românesc ar fi pentru activitate — dorind cu ori-ce preț să vadă deputați români în parlament, — dăr numai sub condițiunea, să nu se producă desbinare între conducătorii politici. Aprôbă însă cu totă tăria punctul de vedere al elementelor cu adevărată esperiență în cele politice și a

partidului național, adevă pasivitatea tuturor naționalităților nemaghiure din patriă, și consideră dorul unor tineri de a se vedă cu mandat numai pentru gloria de a fi deputat, ca o întreprindere, care poate avé urmări forte stricaciöse cauzei naționale.

Autonomia catolică. În ședința ei dela 19 Martie comisiunea de 27 a Congresului catolic s'a ocupat cu § 10 din proiectul majorității, cu considerarea la delarațiunile cunoscute ale colegiului episcopilor și guvernului.

Contele Zichy aprobă declarațiunea episcopilor, însă într'o formulă mai corăspundătoare.

G. Ugron dîse, că biserica catolică nu este decât proprietara averilor și fundațiunilor. Așd în Ungaria averea bisericii catolice este administrată de ministru cultelor. Dăr statul e un rău administrator și decât catolicii voesc să servescă aievea scopurile lor culturale, atunci negreșit averea bisericii trebuie luată din mâna statului; acesta se va puté numi așa, decât biserica catolică își va redobândi dreptul de administrare a propriilor averi. Dreptul acesta însă nu aparține exclusiv omnipotenței episcopilor, el trebuie exercitat împreună cu mirenii. Declarațiunea guvernului este revoltătoare, însă el a fost încuragiat să facă acesta prin § 10 din proiectul episcopilor ori să se facă autonomie, și atunci să se dea conținutul autonomiei, ori să nu mai fiă nici o autonomie. Dacă colegiul episcopilor primesc autonomia ardeleană, atunci s'o primescă pe deplin, căci administrarea fondurilor nu constă în controlul administrării, ci în exercitarea ei. Proiectul episcopilor e forte primejdios, fiind-că cuprinde negarea unui drept. Nici o nenorocire nu este când soldatul devine trădător, însă când comandantii sunt trădători, lupta s'a pierdut. Episcopii să conducă, căci ei sunt conducătorii, dăr se așteptă dela ei să nu considere biserica ca pe una, ce dă beneficii, ci să-i apere în primul rând drepturile. Acest § 10 este o desarmare dinaintea guvernului. Cere primirea neschimbată a § 10 din proiectul comisiunii de 27. — Hortovanyi dîce, că punctul de vedere al guvernului, este

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(2)

Reînviat.

Novelă, de W. Urban.

(Urmare.)

La locul unde trebuie să ootesci din drumul larg spre o potecă ce duce câtră „Faccia Fresca“, Don Gennaro se opri un moment rēzimat de bastonul, seu pentru a se odihni și a privi frumoșa pozițiă a restaurantului. Ce atrăgător și plăout, ce invitat și prietinos era el colo sus. După tufigurile verđi de vie, din care se zăreau curate mesele așternute în dosul bătrênilor olivi, suridea drăgălașul edificiu încunjurat de viță de vie și cu rose de asupra pe verandă.

Pe frontispiciu se vedea cu litere mari negre inscripțiă „Faccia Fresca“ (față rumenă, veselă), ér de desubt se puté ceti „Locandu ed Osteria“. Lângă casă se afla o grădină frumoșă, bine cultivată cu vițe de vie, smochiuți, olivi și persici, ér în curte diferite edificii economice de curend ridi-

cate. C'un cuvânt era un mic paradis, ce crescuse cu abundență din sinul vechiului pământ de lăvă de mii de ani. Pe scara de piétră, care duce la verandă, sta o tînără feciôră cu fața înflorită, cu ochii vii și negrii și cu trăsăturii vioie, o adevărată „Faccia Fresca“, salutând pe Don Gennaro ridend rēșfațat.

„Ohé Compare“ Gennaro strigă ea din rēșputeri „Ohé, oheeee!“

Acăsta era Assunta, sora Concettei. Ea pără a nu soi nimic de viforul provocat de Don Gennaro, căci altfel nu l'ar fi agrăit cu atăta vioiciune. În acest moment Don Gennaro regretă purtarea lui așa de aspră față de fiul seu. Insuși lui i-se părú, că este om zavistios, un misantrop și mai ales dușmanul tineretelor. Era câtrănit pe sine însuși, dăr firea nu și-o putea schimba, n'avea ce face.

Assunta, sâring ca o câpriôră, i-i luă bastonul și pălăria din mâna și-l întrebă, ce să-i dea de beut. Șterse scaunul cu șorța ei și alergă să-l servescă.

*) Compare din compadre=cumétu.

— „Unde e Concetta?“ întrebă Don Gennaro.

Nu mai decât Assunta începú să strige din rēșputeri după sora ei, și fiind-că acăsta nu rēspunse imediat, alergă să o caute.

Nu trecú mult și Concetta apărú din casă în verandă. Ea într'adevăr era de o frumșetă rară. Ochi mari și întunecați, părul bogat, care cădea în bucle ușore încadrându-i fața gingaș formată și môle și tôte înfășoșarea ei era de-o eleganță extraordinară. Cu tôte delicateta și armonia în forme, ființa ei avé ore-care severitate și o serioșitate liniștită. Aprôpe se putea dîce că ea ar avé ceva clasic; la tot cazul formațiunea capului ei și gravitatea meditatôre și visătore a espresiunei sale, te făcea să-ți reamintesci opurile vechei arte elinice, cari și astăđi se mai pot admira în museul din Neapole.

Se vedea, că tînăra fată plânsese, ér acum silindu-se de a șterge urmele plânsului, era cam perplexă.

— „Ce pofțiți, Don Gennaro?“ întrebă sfiicios, plecându-și ochii spre pământ.

— „Ce vorbesci de poruncelă“, rēs-

punse Don Gennaro moros. „Tu sci bine, că n'am venit aici, ca să dau porunci. Șeđi lângă mine, Concetta. Nicola fost'a pe aici?“

Ea dădú un semn din cap și se aședă cu témă pe scaun.

— „El, firesce, m'o fi vorbit de rău, nu-i așa?“

— „Nu, Don Gennaro, a istorisit numai ceea întâmplate între d-ta și el.“

— „Așa-i! Mi-am gândit eu îndată, că el va spune tot ce am scăpat în fierbințela vorbirei. Numai el e de vină; este un băiat grozav de certăreș și vehement și dă cu barda 'n lună. Vorba vorbă aduce, nu-i așa? Tînăr nebuțatic.“

Făcú o paușă așteptând vre-un rēspuns dela Concetta. Dăr tînăra fată tăcea. Era ore prea ambițioșă să-l rôge? — se întreba el.

— „A-se cășetori“, continuă Don Gennaro, „este lucru frumos, dăr la așa ceva îți trebuie minte; după-ce odată ai făcut pasul, tôte sunt prea târđiu. N'am dreptate Concetta?“

— „Da, Don Gennaro“, rēspunse ea

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Scrieri economice.

Cea mai bună și mai instructivă carte pentru bibliotecile școlilor populare și cele ambulante, precum și pentru ori-care privat, mai ales însă pentru agricultorii noștri de totă sâma, carte, care formeză călăuza și povățuitorul desinteresat al preotului și învățătorului român dela sate în toate cestiunile economice și sociale și care a fost recomandată de Venerabilele Consistore metropolitane gr. cat. din Blășiș și gr. or. din Sibiu pentru a fi procurată pentru bibliotecile scolare, este cartea intitulată:

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferestrău și la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucuresci. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, sên Agricultura generală. 34 côle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. **Fitotechnia**, sên cultura specială a plautelor, 38 côle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 corone.

Vol. III. **Zootechnia**, sên Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria și lăptăria, 49 côle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. **Economia Rurală**, sên organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura omână prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din toate țările locuite de Români, pe basa progreselor actuale ale științei și tehnicei agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Se află de vândare la tipografia A. Mureșianu în Brașov, la librăria W. Krafft în Sibiu și la autor în Bucuresci Str. Occident 18.

*
„**Curte de cântece** pentru tinerimea școlară adunate și aranjate de Ioan Darin“. A apărut numai acum și conține: hore, marșuri (școlastice și eroice) elegii, imnuri,

cântece religiose și alte multe soiuri alese din cele mai frumoșe și de cei mai vestiți poeți ai noștri; așa că eleși pentru tinerimea adultă și popor în genere dau o petrecere frumoșă. Constă din peste 168 pag. și se vinde cu 50 bani (25 cr.) plus 9 bani taxa de posta.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Martie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.—
Renta de corone ung. 4%	93.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	121.10
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4½%	100.37
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.60
Bonuri rurale ungare 4%	92.35
Bonuri rurale croate-slavone	93.60
Impr. ung. cu premii	172.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	146.—
Renta de argint austr.	98.15
Renta de hârtie austr.	97.95
Renta de aur austr.	117.85
Losuri din 1860.	141.50
Acții de-ale Bânței austro-ungară	16.73
Acții de-ale Bânței ung. de credit.	721.—
Acții de-ale Bânței austr. de credit.	715.50
Napoleondori.	19.09
Mărți imperiale germane	117.55
London vista.	240.22½
Paris vista.	95.37½
Rente de corone austr. 4%	97.25
Note italiene	90.35

Cursul pieței Brașov.

Din 21 Martie. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.76	Vënd.	18.80
Argint român. Cump.	18.60	Vënd.	18.68
Napoleondori. Cump.	19.02	Vënd.	19.06
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	2.57
Mărți germane Cump.	58.50	Vënd.	23.65
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	21.70
Cris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

**Numai pentru 1 franc
se dă 50 franci.**

Pentru esplicațiuni ori-ce amator să se adreseze **Casei de comission**

Progresul Economic Român

Calea Văcăresci nr. 195,
(România) **Bucuresci.**

8-23

Sz. 1731—1900.

ukvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Fogarasi kir. jbiro-ág mint tkvi hatóság közhirrê teszi, hogy Monea Pável végrehajtónak kiskoru Dan Oana végrehajtást szenvedô elleni 77 kor. tôkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a bras-sói kir. törvényszék (a fogarasi kir. jbiróság) területén lévő Streza Kerczisorra község határán fekvô a sterza-kerczisorai 17 sz. tijkvben A f 2—35 rendsz. Monea Pável, Tarcia Tanase (kinek neje Candulețiu Mária) és kiskoru Oana Dan nevén álló 366 hrsz. egész ingatlanra 8 kor. 790, 791 hrsz. egész ingtira 24 kor. 2551

854	"	"	72	"	2789	"	"	4
1297	"	"	32	"	2925, 2926	"	"	16
1316	"	"	30	"	3165	"	"	10
1337	"	"	56	"	3279	"	"	8
1340	"	"	34	"	3284	"	"	24
1345	"	"	28	"	3336	"	"	10
1410	"	"	12	"	3354	"	"	10
1757	"	"	10	"	3485, 3486	"	"	8
1761	"	"	14	"	3498	"	"	6
1768	"	"	44	"	3598, 3599	"	"	8
1900	"	"	20	"	3667, 3668	"	"	18
1911	"	"	18	"	3738	"	"	8
2457, 2461	"	"	34	"	3863	"	"	4
2471	"	"	8	"	3929, 3931	"	"	12
2638, 2639	"	"	"	"	3959	"	"	4
2542	"	"	22	"	3963/1	"	"	8

összesen 662 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1901 évi június hó 13 napján d. e. 9 órakor Strerza-Kerczisorra község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól és eladatai fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -ét készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyamnal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-ra értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabá'yszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogorason, 1901 évi Február hó 21-án.

A. kir jbiróság mint tkvi hatóság.

B E D Ő.
kir. albiró.

82

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provêdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acuratețâ, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÎ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURÎ.

*Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couvercle, în tola mărimea.*

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni . . . 6 cor.
Pe șese luni . . . 12 „
Pe un an . . . . . 24 „

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . 20 „
Pe un an . . . . . 40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an . . . . . 4 cor.
Pe șese luni . . . 2 „
Pe trei luni . . . 1 „

Pentru România și străinătate:

Pe an . . . . . 8 fr.
Pe șese luni . . . 4 „
Pe trei luni . . . 2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
— mandate postale. —

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoescă a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.